

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΩΝ ΑΡΧΕΙΑΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΣΤΟ AUGSBURG ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Στις 30 Σεπτεμβρίου 1993 συμμετείχα στη Συνάντηση των προέδρων των ευρωπαϊκών αρχειακών εταιρειών που πραγματοποιήθηκε στο Augsburg.

Στο Augsburg συμμετείχαν συνολικά αντιπρόσωποι από 16 ευρωπαϊκές χώρες (Αυστρία, Βέλγιο, Γερμανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Νορβηγία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Πολωνία, Σλοβακία, Σλοβενία, Τσεχία).

Στη συνάντηση συζητήθηκαν:

- ▶ Ένα σχέδιο-πρότυπο καταστατικού για τον τρόπο λειτουργίας των αρχειακών εταιρειών, το οποίο είναι απαραίτητο για τις χώρες που δεν έχουν ακόμα ιδρύσει αρχειακή εταιρεία.
- ▶ Προγράμματα βοήθειας των χωρών της ανατολικής Ευρώπης,
- ▶ Η αναγκαιότητα θεσμοθέτησης ευρωπαϊκής περιφερειακής οργάνωσης στα πλαίσια του Διεθνούς Συμβουλίου Αρχείων.

Ο περισσότερος χρόνος της συνάντησης αφιερώθηκε στη συζήτηση του ζητήματος αυτού και περιστράφηκε γύρω από κείμενο-πρόταση της επιτροπής Favier που αποτελείτο από τους Favier, Cadell, Herstad, Tarason και Van Albada. Στις συναντήσεις αυτές παραβρέθηκαν και ο κ. Kecskemeti και η κα René-Bazin. Ο Van Albada ήταν παρών στη συνάντηση στο Augsburg και έδωσε ορισμένες απαραίτητες διευκρινήσεις σε σχέση με το κείμενο. Το προεδρείο του Τμήματος τόνισε ότι πρόκειται για μια πρώτη προσέγγιση στο θέμα

και ότι δεν θα ληφθούν ακόμα οριστικές αποφάσεις. Το κείμενο-πρόταση χωρίζεται σε τρεις ενότητες. Η πρώτη ενότητα αφορά τον ορισμό της Ευρώπης, η δεύτερη ενότητα αναφέρεται στις ανάγκες που θα καλύπτει η υιοθέτηση μιας τέτοιας δομής και η τρίτη ενότητα κατέληγε σε συγκεκριμένη οργανωτική πρόταση.

Στο κείμενο η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν είναι δυνατόν να θεσμοθετηθεί ευρωπαϊκή περιφερειακή οργάνωση αν προηγούμενα το Διεθνές Συμβούλιο Αρχείων δεν προσδιορίσει σε ποιά Ευρώπη αναφέρεται. Αναφέρεται στην Ευρώπη των δώδεκα χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, στην Ευρώπη των δεκαέξι χωρών-μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, στη γεωγραφική Ευρώπη ή στην Ευρώπη της UNESCO που συμπεριλαμβάνει στις χώρες της γεωγραφικής Ευρώπης τον Καναδά, τις ΗΠΑ και το Ισραήλ; Η Επιτροπή προσανατολίζεται προς την τελευταία λύση, με βάση την οποία έχουν οργανωθεί οι ευρωπαϊκές συναντήσεις από το 1985 μέχρι σήμερα. Στη συζήτηση εκφράστηκαν διάφορες απόψεις αλλά η πλειοψηφία των αντιπροσώπων φάνηκε να μην αποδέχεται τον ορισμό της UNESCO και να υιοθετεί τον γεωγραφικό ορισμό της Ευρώπης. Στην παρέμβασή μου τόνισα ότι το θέμα δεν έχει συζητηθεί στα πλαίσια του Δ.Σ. της Εταιρείας αλλά ότι η προσωπική μου άποψη είναι ότι πρέπει να υιοθετηθεί ο ορισμός της γεωγραφικής Ευρώπης, που όμως αναγκαστικά αποκλείει χώρες σαν τον Καναδά, τις ΗΠΑ και το Ισραήλ, γεγονός που δεν αποκλείει τη συμμετοχή τους σαν παρατηρητές.

Όλοι οι αντιπρόσωποι συμφώνησαν ότι υπάρχει ανάγκη μιάς τέτοιας οργανωτικής δομής ώστε να υπάρξουν οι αναγκαίες επαφές με τα όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, για τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την ανάπτυξη της συνεργασίας ανάμεσα σ'όλες τις χώρες της Ευρώπης, για την προώθηση της συνεργασίας ανάμεσα σε Ανατολή και Δύση και για την γενικότερη ενθάρρυνση της αρχειακής έρευνας.

Για την προώθηση των στόχων αυτών η Επιτροπή πρότεινε την καθιέρωση ενός Συμβουλίου που θα σχεδιάζει και θα διοικεί τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα του Διεθνούς Συμβουλίου Αρχείων. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής το Συμβούλιο αυτό πρέπει να αποτελείται από:

Πρόεδρο, γραμματέα και 5 μέλη (ένας αντιπρόσωπος των κρατικών αρχείων των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ένας αντιπρόσωπος των κρατικών αρχείων των άλλων δυτικών κρατών που είναι μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, ένας αντιπρόσωπος από τα κρατικά αρχεία της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης, ένας αντιπρόσωπος των χωρών της Βόρειας Αμερικής και ένας αντιπρόσωπος των αρχειακών εταιρειών).

Για τη σύνθεση αυτή υπήρξε γενική κατακραυγή, γιατί δίνεται συντριπτική υπεροχή και υπεραντιπροσώπευση στα κρατικά αρχεία και απορρίφθηκε από το σύνολο των παρευρισκομένων. Θεωρήθηκε απαράδεκτο να υποβαθμίζεται σε τέτοιο βαθμό η αντιπροσώπευση των εταιρειών που αντιπροσωπεύουν σε κάθε χώρα το σύνολο των εργαζομένων στα αρχεία (τόσο κρατικά όσο και ιδιωτικά). Στην παρέμβασή μου, αφού τόνισα ότι το οργανωτικό αυτό πλαίσιο δεν είναι αποδεκτό, δήλωσα επίσης ότι θεωρώ απαράδεκτο να μην προβλέπεται αντιπρόσωπος για τις βαλκανικές χώρες. Το γραφείο του Τμήματος ανέλαβε να μεταφέρει στα όργανα του ΔΣΑ τις αντιρρήσεις των προέδρων των εταιρειών.

Η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει την επανασύσταση της ομάδας εργασίας των διευθυντών των κρατικών αρχείων των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Προβλέπει επίσης καθιέρωση μιας ευρωπαϊκής συνόδου κορυφής, που θα πραγματοποιείται το τελευταίο τετράμηνο κάθε χρόνου και στην οποία θα συμμετέχουν οι διευθυντές των ευρωπαϊκών κρατικών αρχείων και οι πρόεδροι των εταιρειών. Ακόμα, η πρόταση προβλέπει την οργάνωση κάθε 4 χρόνια ενός ευρωπαϊκού συνεδρίου.

Τέλος, η συνάντηση αποφάσισε ότι οι ευρωπαϊκές εταιρείες θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα δικό τους θεσμικό πλαίσιο τακτικών συναντήσεων μέσα στα πλαίσια του Τμήματος των Αρχειακών Εταιρειών του ΔΣΑ. Οι συναντήσεις αυτές κρίθηκαν απαραίτητες αφού ήδη οι διευθυντές των κρατικών αρχείων των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας συναντιούνται περιοδικά.

► Οι δραστηριότητες των εταιρειών.

Στο σημείο αυτό, με την ιδιότητα του προέδρου της Ελληνικής Αρχειακής Εταιρείας, ανέφερόθηκα, όπως και στο Μεξικό, στις

διάφορες δραστηριότητες της Εταιρείας. Για το ζήτημα του εορτασμού των 100 χρόνων από την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων δώσαμε στις διάφορες αντιπροσωπείες φάκελο με τις προτάσεις μας και την μέχρι σήμερα αλληλογραφία της Ελληνικής Αρχαιακής Εταιρείας με το Διεθνές Συμβούλιο Αρχείων. Το προεδρείο του Τμήματος των Αρχαιακών Εταιρειών ανέλαβε να κοινοποιήσει την πρότασή μας και στις εταιρείες που απουσίαζαν από τη συνάντηση.

Ν. Παντελάκης